

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.38/02.0025

Název projektu: Modernizace výuky na ZŠ Slušovice, Fryšták, Kašava a Velehrad

Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

SKLÍPKANI CHLUPATÍ KRASAVCI

Př_273_sklípkani_chlupatí krasavci

Autor: Mgr. Lubomír Klátíl

Škola: Základní škola Zlín Nová cesta, okres Zlín

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace:

- ☐ Tento digitální učební materiál lze použít v předmětu přírodopis a ekologie na 2.stupni základních škol.
- ☐ Seznamuje žáky s ohroženými druhy živočichů. Rozvíjí postoje k ochraně přírody.
- ☐ Vysvětlené učivo je nakonec procvičováno otázkami.

Sklípkani

- ❖ Sklípkani jsou pavouci.
- ❖ Většina druhů je velkých, chlupatých.
- ❖ Vyskytují se převážně v tropech všech kontinentů.
- ❖ Jako obrana jim slouží jed, nebo množství chloupků na zadečku.
- ❖ Dnes známe téměř 900 druhů.

Chov v zajetí

- Do Evropy se poprvé dostal pravděpodobně v roce 1646, kdy popsal německý badatel Marckgrave jedince chovaného v zajetí původem z Brazílie.
- Velmi známým se stal obraz malířky Sibylly Merian z roku 1705, kdy jedinec rodu *Avicularia* sedí na mrtvém ptáku.

Chov v zajetí

páření

- V posledním svleku samci dospívají a na nohou se jim vytvoří pářicí bulbus s háčkem, který slouží k přenosu spermatu do pohlavního otvoru samičky.
- Samičky se dožívají mnohem vyššího věku než samci.
- Někdy může samička při páření samce poranit nebo i zabít a sežrat.

Ochrana

- Ochrana sklípkanů spočívá především v ochraně jejich přírodního prostředí. Vypalování a kácení pralesů či budování pastvin ohrožuje jejich stav v přírodě.
- Dříve byly také některé barevné druhy ohroženy sběrem pro obchodníky se zvířaty, dnes jsou chráněny (CITES II) a jejich sběr téměř zanikl.
- V některých oblastech Jižní Ameriky jsou oblíbenou pochoutkou domorodců (Guyana).

Chov v zajetí

svlečka

svlékání

Americké druhy (Severní Amerika)

Brachypelma smithi

Brachypelma boehmei

Americké druhy (Severní Amerika)

Brachypelma albopilosum

Aphonopelma seemanni

Americké druhy (Severní Amerika)

Brachypelma auratum

Brachypelma emilia

Americké druhy (Jižní Amerika)

Cyclosternum fasciatum

Grammostola grossa

Americké druhy (Jižní Amerika)

Grammostola rosea

Phormictopus cancerides

Americké druhy (Jižní Amerika)

Vitalius wacketi

Lasiodora parahybana

Africké druhy

*Monocentropus
lambertoni*

Hysterocrates hercules

Africké druhy

Pelinobius muticus

Stromatopelma calceatum

Asijské druhy

Poecilotheria regalis

Haplopelma lividum

Procvičování

- Jak se sklípkaní brání napadení?
- Jaké velikosti může sklípan dorůst?
- Čím jsou v přídě sklípkaní ohroženi?
- Kolik může mít sklípan mláďat?
- Kdo se dožívá vyššího věku, sameček nebo samička?

Odpovědi

- Kousnutím (a vypuštěním jedu) nebo stíráním jemných chloupků proti útočníkovi.
- Největšími druhy jsou *Theraphosa blondi* s rozpětím nohou přes 25 cm a hmotností 300g a *Pamphobeteus antinous* s rozpětím skoro 30 cm; oba druhy z Jižní Ameriky.
- Ničením biotopů, sběrem.
- V kokonu některých druhů rodu *Brachypelma* může být i přes 1000 mlád'at.
- Samička (až 20 let), sameček umírá za 6-12 měsíců od posledního svleku.

Použité zdroje

Veškeré použité materiály fotografie jsou z archivu autora.